

دېر و معيشت

اورنبورغ ايچون

سنه لك بهاسى. ۳ صوم «تین»
يارم سنه لگى. ۱ « «
اوچ آيلغى. ۱ « «

چيت شهرلرگه

سنه لك بهاسى. ۴ صوم «تین»
يارم سنه لگى. ۲ « «
اوچ آيلغى. ۱۰ « «

چيت مملكتلرگه

سنه لك بهاسى. ۶ صوم «تین»
يارم سنه لگى. ۳ « «
وچ آيلغى. ۲۰ « «

ورنبورغ ژورنال «دين
ومعيشت» تليفون نومر ۲۸۹

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صواعق
وبيع و صلوات و مساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا و لينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

زمان تاسيسى ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه سنه
۲ نچى سنه

ييارلگان يازو
لرنى اوزگار تورگه
اداره اختيار ليدر.
باصلمغان يازولر
كيرو قايتارولماز.
مارقه سز خطرلر
قبول ايدلماز.
آدرس آلاشتير
رغه ۲۱ تين آلدر.
آدرى سنى آچق
يازولرى اوتتوله.
آدرى سز مقالار
درج ايدلماز.

هفته ده بر مرتبه نشر اولنان دينى، فنى، ادبى و سياسى ژورنالدر

بهره ملام ۱۲ تين

شهر ايچى شا كردلرينه يلغه ۲ روبله ۵۰ تين چيت شهر شا كردلرينه يلغه ۳ روبله در.

МЭР. ۴۷
ПУБЛИКА КӨ. ПАЛАТАСИ
ЦЕНТРАЛЬНАЯ
Научная и Публичная
БИБЛИОТЕКА
Инв. №
г. Казань - Qazan.

صحيفة

t.me/schifeleribiz
u.u8686@gmail.com

مسئله

فهرست

مسئله

مسائل نرانسواليه

مك بر حديث

تأسفلى حال

موازنه لازمدر

دلته آچق خط

واق تويك

دوماغه دائر

تورلى خبرلر

خارجى خبرلر

اورنبورغ خبرلرى

محترم محرر افندى!
توبانده يازيلهچق سواللر مزكه (دين و معيشت)
ژورنالنده جواب يازمق كزى اوتتوب قالدوم.
عبدالبارى فضل الله اوغلى آر خانگيلسكى ده
۱ نچى سوال روس آراسنده آلوش بيرش
قيلوب تورغان كشيلىر آليش بيرش كذا گه لرينى
روسچه يازارغه مجبور بوله لر. شول روسچه يازونى
يازارغه باشلاغانه «بسم الله الرحمن الرحيم» ديب
باشلامق درستى؟

۲نچی سوال بز ننگ آر خانگیل شهرنده اصول جدید، مکتبی آچدیلمر. شول مکتبه یکر می سکر یاشنده جماعتسز بر یکتنی خلفه ایدوب قویدی لر. بو خلفه ۱۵-۱۶ یاشنگ کی قزلار ایله ۱۶-۱۷ یاشنگ کی یکتلرنی برکه قاتناشدروب بر یرده سبق اوقته در شرعا بو درست می؟

۳نچی سوال اوشبو خلفه بالغه قزلرغه سبق بر کاتده بعض وقت خلوة ده بیروکه توغری کیلسه بوده شرعا جایز می؟

۴نچی سوال بر کمنه بوندای اشرنی خلاف شرع کوروب شول مکتبنی یابدوررغه اجتهاد ایتسه کناهی بولور می؟

اداره

۱نچی سوالنک جوابی - (کل امر ذی بال لم یبدأ ببسم الله فهو ابر) حدیث شریفنه بناء آیش بیرش دفتر لرینی یازارغه باشلاغانده ولو روسجه اولسون «بسم الله الرحمن الرحیم» دیب ایتمک درستکنه توکل شرعا تیوشایدنر.

۲نچی سوالنک جوابی - مکتب آچمق، ایچنده با لار ارقتمق شرعا وعقلا بیک تیوشلی بر اشدنر. لکن هر بر تیوشلی بولغان اشنکده بر معیاری اولچاوی حدی باردر. هر اش اولچاوندن آرتسه حدندن آسه اول اش شرعا وعقلا قبیح ومنموم در. مسجد بنا قیلوب ایچنده جماعتله نماز قیلمق تیوشلی بر اش اولدیغی حالدده خاتونلر ایله برابر قاتناشوب نماز قیلو ایسه حرامدر قیلنغان نماز باطلدر.

شولابوق مکتب بنا قیلوب، ایچنده بالغ یکتلر وبالغه قزلرنی برابر قاتناشدروب، درس اوقتمق

ده حرامدر. زیرا فتنه وفساده باعثدر. هر بر فتنه وفساده باعث بولغان اشنی قیلمق ایسه آیات قرانیه واحادیث نبویه ننگ شهادتیلر وبالجمله فقها کسرام و بالعموم علماً اسلامک اتفاقیله حرامدر. بناء علیه بویله مکتبه بالغ وبالغه لرنی برابر قاتناشدروب اوقته قده حرامدر.

۳نچی سوالنک جوابی - خلوة بالاجنبیه ننگ حرام ملغی جمله کتب فقهیه ده مصر حددر. بناء علیه خلفه ننگ بالغه بر قزغه خلوتک سبق اوقتماقینک حرامدر. حتی فتنه وفساد خوفی سببیلر بویله یکتلرنک بالغه قزلرغه سبق اوقتماق خلوتده دکل قزلر ویشقه بالالر آراسته بولغانده حرامدر.

«وشرط محل النظر اليها واليه (الامن) بطريق اليقين (عن شهوة) ای میل النفس الی القرب منها او منه او المس لها اوله مع النظر بحيث يدرك التفرقة بين الوجه الجميل والمتاع الجزيل فالميل الی التقبيل فوق الشهوة المحرمة. وفيه إشارة الی انه لو علم منه الشهوة او ظن او شك حرم النظر كما فی المحيط وغيره» قهستانی

بو روایتکه قاراغانده، خلفه ننگ یا که ۱۶-۱۷ یشار شاگردلرنک یاخود عمومایر لر ننگ، بالغه بولغان خاتون و قزلرغه قارامقینک درستلکینه، هر ایکی طرفنک بر بر سینده یا قنلاشوب اولتورورغه یا که بر بر سله قول توتوشوب اولتورورغه، کونکلری کیتماوچیلکی شرطدر.

بناء علیه قایوسینک غنه بولسه ده «های شول قز ایله برکه اولتورسم ایدی یا که قول توتوشوب اولتورسم ایدی» دیب کونکلینه کیلسه اول کشینک اول قزغه قارامغی بلاشبیه حرامدر. بو درجه دنک آرتغراق کولکه کیله چک بولسه آنسی شهوة محرمة

ننگه فوقنده در، بو روایتلر ننگ مبناسی ایسه یوقا روده بیان اولنان خوف فتنه خوف فساددر.

۴ نچی سوالننگ جوابی - مکتبئی یابدر رغه اقتداری بولغان کشینک دفعة یابدر مقی تیوشلی اش توکلدر. اولابر دفعه یخشلیق ایله امر معروف قیلمالی قزلرنی ایرلردن آیرتوب بو مکتبئی یا ایرلر مکتبئی کنه قیلمالی یاخود قزلر مکتبئی کنه قیلمالی قزلرغه معلمه قویملی. یاخود قارت بر معلم قویملی بو نصیحة لرنی تنکلاته آلماننده «الضرر یزال» قاعده فقیه سینه بنا قیلوب بویله مکتبئی یابدر رغه کهمال غیرتله طرشمالی. قوالدن کیلسه یابدرملی بویله شریعتکه خ-لاف مکتبئی شول مقصد ایله یابدر مقده کناه یوقدر. بلکه ثواب مأمولدر. فقط یرینه مسلمانچه مکتب آچملی. اما بوده قولدن کیلسه گنه کله کاند «لا یكلف الله نفسا الا وسعها» دیب بالارغه دین تانتو و بعض دنیاوی کرکلرنی بلدر و ایچون قولدن کله کان قدرای طرشمالیدر.

محترم محرر افندی!

توبانک یازلاچق سوالمه معتبر کتابدن قاراب جواب یازماقنکزی اوتندم.

ایوب قریه سننده آخوندجان نوری احمد اوغلی

بر کهمنه بر کهمنه که کفیل بولوب بر بایدن قرضغه نرسه آلوشوب ویرسه بر معلوم وقتره تولاو شرط ایلان. اما مدیون فقیر لک سببلی وقتنده ادا قیلماغان ایچون مال ایاسی کفیل بولغان کهمنه فی محکمه که عرضه قیلوب محکمه بلا اختیار کفیلدن تولاتوب آلسه صو کندن کفیل بولوب تولکان کهمنه آچه فی واجب صدقه

دن بولسون ایندی دیب ایتسه اوستوندن واجب ساقط بولورمی؟

اداره

فقیرکه کفیل بولوب فقیرنک بور چنی توله کان بو آچه م زکوتکه حساب بولسون دیمکی ایله زکوة ساقط بولمایدر. بونک مثالی بر کهمنه ننگ بر کیمسه ده اولان آلاچغنی زکوتدن حساب قیلوب بور چلی کشیکه «سنده اولان آلاچغنی زکوتدن حساب ایتدم دعا قیل» دیمکی کبی اولدر. بونک ایله زکوة ساقط اولدیغی کبی ما نحن فیه دهده ساقط اولمیدر.

(لو رفع الی فقیر بلانیة ثم نوی جازان کان فی ینه) قیستانی.

ترجمه بر کیمسه بر فقیرکه زکوتدن دیب نیت قیلما اینچه غنه بر آز نرسه بیرسه ده صونکندن زکوتدن بولسون دیب نیت ایتسه زکوة ساقط بوله در اگر بر کان نرسه سی فقیر قولنک بولسه یعنی حاجتبه توتونوب بتر مکان بولسه. دیمکدر

بو روایتکه قاراغانده فقیرنک اوزینه بر نرسه فی زکوتدن دیب نیت قیلما اینچه بیرسه ده فقیر حاجتبه توتوب بتر کاندنصونک یعنی فقیر قولندن چیقاندن صونک زکوتدن بولسون دیب نیت قیلسه بونک ایله زکوتنک ساقط بولماو چیلغی آکلانه در. ما نحن فیه ده ایسه فقیرنک اوز قولینه ده بر لکانی یوق بلکه فقیر ننگ قولینه کر ماس بوزون فقیرنک حاجتینه صرف قیلنوب فقیرنک ذمه سننده قالدر. ذمه ده بولغان نرسه دین بوله در. دیننی اوزینک ملکنده موجود بولغان ماللرنک زکوتندن حساب قیلو ایله زکوة ساقط بولمایدر. (فلو وهب الکل من مدیونه سقط زکوته وان لم ینو. اما لونیوی زکوة عین عنده اودین له علی آخر فلا

تسقط) قهستانى. ترجمه سى بر كيمسه بر كيمسه ده بولغان
 بر يلقى آلاچقنىڭ بارنده شول كيمسه كه هبه قىلسه شول
 دين بولوب بر يىل مديون ذمه سنده تورغان آقچه نك
 غنه زكوتى هبه قىلوچى زكوتدن ديب نيت قىلماسه ده
 ساقط بوله در. اما شول ديننى داين اوز قولنده موجود
 بولغان ماللر ينىڭ زكوتندن حساب قىلسه بوننك ايله
 زكوة ساقط بولماي. ديمكدر.
 (ولو قىدى دين الفقير بزكوة مالان كان بامره يجوز
 وان كان بغير امره لا يجوز وسقط الدين)
 فتاوى هنديه.

ترجمه سى بر كيمسه زكوة مالندن بر فقير نك بور
 چنى ادا قىلسه اكر ده اداسى فقير نك امرى ايله بولسه
 درست و جايز در. اكر فقير نك امرندن بشقه ادا
 قىلسه جايز توكلدر. فقط هر حالده فقير نك بورچى
 ساقط بوله در ديمكدر.

بو روايتكه قاراغانده ده فقير نك امرى اولمديغندن
 كفىل نك ذمه سندن زكوة ساقط بولمايدر. بناء عليه شمدى
 كفىل بولغان كشيكه مذكور فقيرنى چاقروب آلوب
 «سنگ بورچكنى بن ادا ايتدم ايندى بو بورچكنى منكا
 ادا ايدم چكسن آقچه نك بولسه وير. بولماسه مونه
 سينكا زكوتندن حساب قىاوب بورچنك مقدارى آقچه
 بيره من شونى آلدن منكا بولغان بورچكنى ادا ايت»
 ديب ايتورك و شول مقدار آقچه نى فقير كه بيروب بور
 چى ايچون قايتاروب آلورغه تيوشلى بوله در. شول
 طريقه قىلماغانده زكوة ساقط بولمايدر.

موردى كىلكانده شوننده ذكر ايدم لمكه بعض بر
 كتابلرده نى (ولر كان له دين على فقير فابراه عنه سقط
 عند زكوتن نوى به عن الزكوة اول) كى عبارتلىرى
 كوروب خطا مطالعه ايدرك ما نحن فيده كى جوابى
 نخطئه كه فالفشلماسون ايچون مذكور عبارت نك ترجمه

سنى يازمقده فايدن دن حالى اولماز. ترجمه بر كيمسه نك
 ير فقيرده آلاچقنى بولسده ده آلاچقنى كيمسه شول فقير
 دن شول آلاچقنى كچسه شول فقير ذمه سنگ بورچ بولغان
 مال نك يا كه آقچه نك زكوتى نيقدر بولسه شول زكوة
 ساقط بوله در استر نيت قىلسون استر قىلماسون ديهك
 دن عبارتدر. بوقار و ده مذكور قهستانينك (فانو وهب)
 عبارتسى كيمكدر.

مسائل ترانسواليه

اوتكلن نومزدن مابعد

(اولكى مقام) ابن العربينك آيتدن اخذده كى
 شبهه سنى بيان و آنى رد قىلوده در. بوقار يده بيان ايد
 لديكى وجه اوزره آنك حاصل دعواسى: اهل
 كتابنك اوز دينلر نده حلال ديب اعتقاد قىلغان
 طعاملىرى ديانة اسلاميه نقطه نظرندن تىلاسه حلال
 تىلاسه حرام بولسون تىلاسه شرعى ذكات بولسون
 تىلاسه بولماسون مسلمانلرغه شو طعامنى آشامق
 درستدر. ديمكدر.

ابن العربينك بو دعواسنى اثباته ايچون كيتورگان
 دليلى ايسه: اهل كتابنك « بو طعام بزكه حلالدر »
 ديكان سوزلر يدر. بناء عليه اهل كتاب نينداين گنه
 طعامنى بو بزكه حلال در ديسه لر شول طعام (و طعام
 الدين اوتوالكتاب حل لكم) آيت جليل سينك
 صراحتيله مسلمانلرغه ده حلالدر ديمكدر عبارتدر.

بو دلیلی ایسه کوب و چهار دن فاسددر. اولکی وجه ابن العربی ده کتاب وسنتدن استنباط قیلورغه اهلیه یوقدر. ایکنچی اهلیتی وار لغینه تسلیم تقدیر نده آنک استنباطی صحیح توکلدر. زیرا استنباط- طذک صحتنه اجماعکه مخالفی بولما و جلیق شرطدر. بو ایسه اجماعکه خلافدر. بونک اوستنده ده بوویلوب صوغیلوب اولتوراکان حیوان. تیلاسه قصدی تیلاسه غیر قصدی تیلاسه کتابی غیر کتابی طرفندن اولتورلسون مطلقا حرامدر. بونک حرمتی ایله ابن العربی اوزیده معترفدر. اوچنچی وجه بونک تفسیری مفسرین قاعده لرینه مخالفدر. زیرا تفسیر- نذک شرطندن، طابولغان وقتده منقول صحیح ایله تفسیر قیلو چیلقدر.

یوقاروده بیان ایتدککه ابن عباس وسائر مفسرین کرام بو آیتده کی طعام لفظتی! شریعتده که موافق بولغان ذبایح ایله تفسیر ایتدشدر. شریعتده که موافق بولغان ذبایح ایسه مذاهب اربعه نذک برسینه موافق بولغان ذبح ایله بولورغه کراک. بونی یوقاروده هم بیان ایتدک.

و: دنچی وجه ابن العربینک تفسیری بتون مفسرین کرامنک بالاجماع تفسیر لرینه مخالفدر، زیرا آنلر آیتده کی طعامدن مراد بزم شریعتده حلال بولغان طعامدر دیدیلر. خلافا ری فقط طعامدن مراد ذبایحمی؟ یا خود ذبایحکه بشقه ایکمک ویمش کبی نرسه لر گنه می؟ یا که هر ایکیسیده می؟ شونده غنه در. بو اوچ تورلی تفسیر نذک اوچوسنده ده حلامدن مراد بزم شریعتده بولغان حلالدر اهل کتاب اعتقادنده بولغان حلال مراد توکلدر.

بشچی وجه ابن العربینک سوزی بتون اوصولیین اجماعنه مخالفدر. زیرا اصولیین بالاجماع قول

کتابی بزم شریعتده دلیل توکل دیدیلر. بناء علی هذا ابن العربینک سوزی اجماع مفسرین اجماع اصولیین وبالجملة اجماع جمیع المسلمین که مخالفدر. آلتنچی وجه " کتابینک حلال دیب اعتقاد قیلغان طعاملر نده ذبح شرعی تیلاسه بولسون تیلاسه بولما سون شول طعامنی مسلمانلرغه اشامق درستدر " دیگان سوزی اجماع امتکه مخالفدر. زیرا اجماع ائمه شریعتده معتبر بولغان ذبحنک کر کلکینه هم بوریب یا که آغاچ ایله صوغوب طاش ایله ب- روب اولترو طرق حل توکلکینه واقعدر.

یدنچی وجه کتابینک اعتقادنی هم سوزی همده منسوخ بولغان شریعتی بزم شریعتنک احکامنه اصولیین ائمه المجتهدین و مفسرین، سلف و خلف قاشلر نده دلیل اولدیغی کبی فقها قاشنده ده دلیل توکلدر.

سکزنجی وجه کتابینک قولنی حجة دیب ایتمک دینمن نذک ناقص وادیان منسوخه که محتاج بولوینی مستلزمدر.

طقوزنچی وجه (وطعام الدین اوتوالکتاب حل لکم) آیتنده گی طعامنی، بوویب صوغوب اولتورلکان حیوانلرنید، شامل بولورلق حیثیتده عام دیب ایتو، (وطعام الدین الخ) آیتی (حرمت علیکم المیتة والدم ولحم الحنزیر وما اهل لغير الله به والمنخقة والموقوذة والمتردية والنطيحة وما اكل السبع الا ما ذکیتتم) آیتی مخصص یا خود ناسخ دیب ایتوکه محتاج بولنه در. لکن ایکیسنک ده یولی یوقدر. یعنی مخصده توکل ناسخ ده توکل در.

زیرا اسم فاعل بولغان مخصص اسم مفعول بو- لغان مخصصدن خاص بولورغه کراک حالبوکه (حرمت علیکم) آیتی (وطعام الدین) آیتندن خاصدر. بلکه (وطعام) آیتی شول تخصیص قیلده در. نسخ

ایسه ایکی سنی جمع ممکن بولمغانده غنه انکا بار یله در. بو اورنده طعامنی ذبح شرعی ایله ذبایحکه یانکه اوز شریعتمزده حلال بولغان طعامکه حمل ایله آیتین فی جمیع ممکندر. همده نسخ نیک شرطندن ناسخنک منسوخکه عدم اتصالیدر.

حالبوکه بعض مفسرین بو اوج اورنده مذکور (یوم) لفظندن یوم عرفه مراد دیدیلر. بناء علیه بر کونده نازل اولدقلری ایچون ناسخ منسوخکه متصل بولغان بوله در. موندن ماعدا امام قرطبی حضرتلری مائده سوره سی اینک آخر نازل بولغان سوره در آنده ناسخ و منسوخ آیت یوقدر دیو نقل ایته در. ایندی اوشبو وجه لر ایله ابن العر بینک استدلالینک فسادی هم (وطعام الذین) آیتنک کی طعامنک منخفة موقوده دن عام بولوینک فساد دی ثابت بوله در. همده ابن العربینک فتواسی تفسیر بالمتقول که اجماعکه مخالف اولدیغی ایچون حکم حاکمی ناقضلر جمله سندن بولوی هم بوزله علمادن تقلیدی جایز بولمغان بر زله بولوچیلغی ظاهر بوله در.

ای حرمتلو اوقوچیلر! تنبه حاصل لیدیگز که بو اورنده کوب آیاقلر طایمشلر در. کله جکده انشاء الله رهونی نیک کلامندن بو اورنده ذکر قیلغانلر دن آرتقراق نرسهلر نی بیله چکسیکیز. ایشته بو سوزلر مز ایله شیخ محمد عبده نیک برکان فتوایسیده کاملا باطل بوله در. چونکه آننک فتوایس ایبن العربی رأینه مبنی ایدی.

آخری وار.

منك بر حدیث

اوتکان نومیر دن مابعد

۸۳۳نچی حدیث شریف نیک ترجمه سنده فقیر لارفندن علاوه. حدیث شریف (من رأی منکم منکرا فلیغیره بیده فان لم یستطیع فبلسانه فان لم یستطیع فبقلبه وذلك اضعف الایمان) معنای حدیث. سزدن بره ونکز مسلمانلر بیننده بر شرعا مذکر بولغان اشنی کورسه یا بلسه، اول اشنی قولی ایله اوز گرتسون. قولی ایله اوز گرترگا کوچی یتماسه تلی ایله اوز گرتسون تلی ایله اوز گرترگا کوچی یتماسه قلبی ایله اوز گرتسون یعنی قلبا مکروه کورسون اما بو قلب برله گنه مکروه کوروب طرو ایمان نیک ضعیف لیکندن بولور دیمکدر. مترجم عارف بک مرحوم بو اورنک بر اوزون مثال کیترگان کورسه کیلگان کشی عارف بک نیک منکره بر حدیثنه باقسون. هم فقیرده بو اورنده بالالار مزی روسچه اوقتو یا اوقتماو آراسنده اهالی بیننده تورلی تورلی اختلاف لر بولوب بعضلری روسچه اوقتو طرفنده بعضلریده اوقتماو طرفنده بولوب اکثر اوقتماو طرفنده ایدی ایندی شوشی ۹۰۶نچی سنهلر دن باشلاب واق قز بالالار - ینده روسچه اوقترعه تیوش دیکان سوزلر چغه باشلادی هم بعضلری مکتب صالدروب قز بالالرنی روسچه اوقتردای معلمه مارجه کیتروب اوقته باشلادیلر لکن بو مکتبلرده باش انات مکتبی بولوب آچلغان سنهلار ینده علوم دینی، جغرافیه، حساب، توار یخ غنه اوقله ایدی. ایندی حاضرده شول انات مکتبینه بعضلری روسچه اوقترغه مارجه معلمه

کيتروپ قز بالالارنى روسچه او قترغه باشلاديلر
 همدە مارجه معلمه ايلل قزلارنى كامل الفتلاندر وپ
 هر معلمه لر ينده حتى يور و طرو آشاور، ايچو کبي
 لر دوده معلمه لرى ايله برگا بولدر وپ، همدە هر
 وقتده مکالمه لر ينده شول معلمه لرى ايلل روسچه
 سويلاشوب همدە کند يورط آراسنده ده روسچه
 سويلاتهلار. ايندى حاضر ده قز بالالارغه صنعة
 اويره ته باشلاديلر. خير بو صنعة اوگر اتولرى قز
 بالالار اوچون مصلحت آنسى يارى. امار وسچه غه بار ايق
 آنسى قزلار ايچون کيرەك اورنى بار مى؟ يوق!
 چونکه قز خاتنلر يور طنده غنه توره تورغان
 بولدر قىلر يندن هيچده روسلر ايله معلمه لرى بولما دقندن
 بر وقتده ده آلا رغه روسچه اوقو، روسچه تل بلو
 ضرور توگل بو روسچه اوقو آلا رنك عزيز عمر
 لر ين ضايع ايتودن باشقه نرسه توگل همدە آبر-
 وسينه ايرلاردن بيكرەك خاتن، قز ايچون بيكرەك
 مؤثر، بيكرەك مخاطره لى ايندى هر كىم عندنده
 معلوم نرسه، چونكه قز بالالارنى آبر وسيت ايتو
 اسلاميتنى اساسندن بتره باشلاو چونكه خاتنلر نك
 آندان باشقه ده ناقصات العقل والدين ايدكلرى بيك
 ايسكى دن بلنگان نرسه الله تعالى اوزى حفظ
 قيلسون خاتن قز طائفه سى نك آلماشنوى بيك تيز
 بولور. باره باره بالالار ينه اينك، اولگى سوزى
 الله تعالى لفظى كيرەك ايكان روسچه اوقغان آنالار
 بالالار ينه اينك اول روسچه (بورثى موى) (گوصپو
 دى) ديه اوگر ته باشلاولرنده برده شك يوق.
 اگر شول روسچه فرانسو صچه اوقو اور نينه كيم
 تگو كيم كيسو بيلاو چيگو اوير اتسه لار نى قدر
 فايده لى بولر ايدى. قز بالالار روسچه فرانسو
 صچه دن نى منفعت كورلر روسچه يازه اوقى بيلوب

كانطور لارغه پيصر بولاچاق توگل، فرانسو صچه اويرا
 نوب تيليفر افيست يا ايسه پوچتا مأمورى بولاچاق
 لار توگل. خير يوزلر يندن پرده لرن آچه باشلاو
 شونكا دلالت قيلدور. ايسابلىرى شولاي بولسه ده بولور.
 ش. ح. نك ٨٣٩ نچى حديث شريف نك ترجمه
 سنه علاوه سى. (اما بز نك علمالار من توفسان توفزى
 ايماننى موجب اولوب برسندن بر نوع خطا آنكلا-
 نسه حاضر آنى كافر ديورگا تورالر عجب! آلا ر
 بو اشلرن نچك بو حديثكا تطبيق ايتهلار ايكان.)
 ديمش افندم بو كشى دن بلماز دن خطا لفظ كفر
 صادر بولسه بو آدم بلد كندن صونك تيز قايتوب
 توبه قيلسه بونى تكفير قيلمى لار بلكه بارك الله
 حقلقنى ايندى عقللى آدم ديب تبريك قيللار. روسيه
 علمأ اسلاميه سى نك تكفير قيلوى شول بيچاره لار نك
 تعندا التزام كفر قلغانلار لرى ايچون، همدە شوشى
 كفرنى موجب بولغان اشدە مصر بولدر قىلر يندن آلا ر
 بيت كندلرى نك شول سؤ اعمال لرن قرآن حديث
 دن بول ازلاب قرآن حديثكا اله نينداى نه مطابقى
 نه تضمينى، نه التزامى بولغان معنالر بيروب حواز
 مرتبه سينه بلكه فرض، واجب مرتبه سينه ايلتوب
 يتكره لار مثلاً تياتر كبي. اگر آلا رغه يوق بو
 اشكز برده يارامى مفسرين لار محدثينلر بويله
 آغانلر سز نكى جه توگل ديسانك بزيم آلا رده نى
 اشمز بار! بزده آلا ر كبي مفسر محدث مجتهديلر
 هنور كندلرى نك عنانده، سؤ اعمال لار ينده باقى
 قالالار. شونك كبي نچه تورلى اشلرده بيله قيللار
 علمأ اسلام شونلقدن تكفيرده قيللار شول برده عيب
 توگل كندلرى التزام قيلماسه لار برده تكفير قيلداس
 لار ايدى. اگر ايتسه نكز آلا ر التزام قيلمى لار
 بيت! ديب بز ايتور من آلا ر نك التزام قيلولرينه

دلیل شریعتی کند ضعیف عقل لرینه ایار تولری، همک
 ائمه اسلاف لری، و مجتهدین کرام لری، و مشایخ
 عظام لری یا اروپا عالم لریندن کم کورو. بولار هر
 برسی شوشی قبیح بولغان فعل لرنی التزام لری
 بوله دور. افندم شریعت عقلغه ایار می بلکه عقل
 شریعتکا ایاره دور. شونک ایچون حکم آلرنک بعضی
 سی (من اعتصم بعقله ضل و من استغنی بما له قل
 و من عز بمخلوق ذل) دیمش لار. معناسی بر آدم
 عقلینه یابشسه آزار مالی برله مونگسز لقتی استهسه
 مالی آزار اکر بر مخلوق سببندن عزتلو بولونی
 تلاسه حور بولور. عقلنه یابشو یعنی عقلی برله
 آلائی کیره کمی بولای کیره ک دیب کند عقلی برله
 گنه حکم ایتسه آزار دیکان سوز بوله دور. افندم
 علم آلرنک تکفیر قیلولرینه برده عجب انمه استخفاف
 شریعت البتة کفر. بو استخفاف شریعت خصوصنده
 قایسینه غنه ایتسانکده احتمالنده یوق قبول ایتولری
 تنبیهنی قابل لار توگل. افندم نی قدر سوزلسا کده
 هر بر سوزمز بر نرسه گا راجع بوله دور. شوشی
 قدرسی کفایه بولسه کره ک.
 اکر سز نک پارتیه لار ایله توغری کیلوب
 سوزلشسانک. بعض آلرنک غیر مشروع بولغان
 اشارینه باروب یتوب بو اشکا اصلا شریعتده یول
 یوق فقهاء اصلا بونی جائز کور می لار! دیسانک.
 آلا ایتیه لار: یوق بز ایسکی لردن صور مایزه، آلا
 فاشنده درست بولماسه نی استحال بار بزنک فاشنده
 درست دیلر. آلا ردان جوازغه دلیل صورسانک
 قرآندان یا حدیثدان بر دلیل کیترگان بوله لار.
 لکن بو ایتی یا حدیث اصلا بونکا دلیل بولورلق
 بولمی هم مفسرین و محدثین لار ده برده آلا رغه
 معقولنی آلاغان بوله لار شونلقدن اکر ایتسانک

مفسرین و محدثین لار آلائی آلاغانلر بیت! دیب
 آلا ایتیه لار: یوق آلا ر باه کانلر قرآندن حدیثدن
 معنا، حکمة چغاره آلاغانلر دیب قرآندن متشابه
 بولغان آیه لرکا باروب یتیه لار، یعنی اولگی سز نک
 مفسر لر نکز منه بولار غه ده معنی بیره بله کانلر دیب
 کند لری اله نیندای معنالار بیره باشلا دیلر حالبوکه
 الله تعالی متشابه بولغان آیه لار حقنده (لا یعلم تأویل
 الا الله و الراسخون فی العلم یقولون امانه) دیوبزه
 متشابه بولغان آیه لرگا شروع قیلودن نهی قیلیمش
 ایدی. ههده مشکات شریفده (قالت عائشه رضی الله
 تعالی عنها قال قال رسول الله صلی الله (عه م)
 فاذا رأیت وعند مسلم رأیتهم الذین یتبعون ما تشابه
 منه فاولئک الذین سماهم الله فاحذروهم متفق علیه)
 معنای حدیث حضرة عائشه رضی الله تعالی عنها
 ایتیه دور. رسول الله صلی الله (عه م) ایتدی: اکر
 سن کور سنک امام مسلم فاشنک اکر سز کورسانکز
 قرآندن متشابه بولغان آیه لارگا معنا ویررب هم
 شونکا ایاروجیلرنی بلنکز آلا ر شوندای آدم لار
 آلا ر الله تعالی آلا رنی تسمیه قیلدی یعنی اهل زیغ
 دیب تسمیه قیلدی دیکان. زیغ حقندن باطلغه میل
 قیلوچی ایندی بویله قور قنچلار بولغاچ بزگا یارا-
 می می؟ اولکی مفسرینلر مز محدثینلر مز اخذ
 قیلغان معنالردن اوتمی صاف بولغان اسلامینی محافظه
 قیلماق.
 اللهم ثبت قلوبنا وقلوب جميع المسلمين علی دینک
 الاسلام.
 فی سیمانی آخری بار.

تأسفلی حال

بو یللرده مسلمان قرداشلر مژدن نماز روزه
حشر ونشر کبی نصوص قطعیه قرآنیه ایله ثابت
بولغان نرسه لرگه انکار قیلوب مرتد بولوچیلر ننگ
عددلری کوندن کون آرتمق اولدیغی ایشدیلمکدر
بویله حاللر کرک مرتد بولوچیلر ننگ کندولرینه
وکرکسه بالعموم ملت اسلامیه گه بیک بیوک ضرر
ونقیصنی موجب اولدیغندن نه تدر تأسف ایدلسده
یرنده در، تلف، ریح، مدینه، لاهور، کابل، هندوستان
تأسفی اوستونه تأسف شونسی درکه : قوری
تأسفی ایتمک ایله هیچ کم نظر شرعه مسؤلیتدن
قورتلمایدر . بلکه بویله حاللر ننگ امة اسلامیه
آراسنده شیوع وشهرتندن اول ، بوننگ اساسن
ونیکرندن قورتمق وسائر واسبابلرینه تشبث وشروع
ایتمک ه بر مؤمنکه فرض کفایه در .
چونکه بو بیچاره لر بویله انکارلری سببلی دیندن
چغوب مرتد بوله لر . بناء علیه خاتونلری طلاق
بولوب شوندنصوگ توغان بالالری اولاد زنادن
بوله در . ذبیحه لری مردار بوله در . مسلمانلرغه
بو کشینی آرالردن چغارمق انکارغه قاتنا
شماوچیلیق سلام برماوچیلک اول بیرسه آلهماوچیلیق
خسته بولسه عیاده قیاماوچیلیق وفات بولسه جنازه
اوقیماوچیلیق لازم وواجب بوله در .
مسلمان قرداشلر مژنگ بویله منکرلر ننگ انکار
لرینی اشتدکلری وقتده بونی اشهاد قیلوب [گوا
هلندیروب دوخاونی صابرانیه غه اعلام قیلولاری وا
جب بوله در . بو اشنی بیله وکوره توروب دوخا

نوی صابرانیه غه اعلام قیاماغان کشی اوزینک مؤ
منه قرداشیننگ بر مرتد ایله زنا قیلویزه ومؤمن
ومسلمان قرداشلریننگ شول مرتدکه سلام بروب
هم تونچوقدیغی وقتده جنازه نمازی اوقوب گناهی
بولوینه راضی بولغان بوله در . رضامعصیت اوزی
بر معصیت اولدیغندن ایشکان کشیننگ صابرازیه
غه اعلام قیلماینچه تیک تورماقی بیوک معصیت
وگناه بوله در .

هم بو اشلر منکرلر ننگ اینک بیوکدر ، بناء
علیه بونی کورکان وبیلکان کشیلر ننگ امر پیمبریکه
امثال قیلولری واجبدر . معدن رساله افندمز علیه
الصلوة واسلام حضرتلری بیورمشدر . (من ری
منکم منکرا فلیغیره بیدیه فان لم یستطع فبلسانه
فان لم یستطع فبقلبه وذاکک اضعف الایمان)

مئال حدیث شریف سزلردن کیمنگه بولسه ده
بر منکر بولغان اشنی کورسه اول کشی اول اشنی
قولی ایله اوزگارتسون بولمی ایکان تیلی ایله اوز
گارتسون اولده ممکن بولماغانده قلبی ایله اوزگا
رتسون یعنی قلبا مکروه کورسون اما قلب ایله گنه
مکروه کوروب اوزگارتو ایماننگ ضعیفلکندن .
ایمانی قوتلی بولغان کشی قولیله بولمی ایکان
تیلی ایله اوزگارتو واجبدر . دیمکدر .

بو حدیث شریفنگ شرحنده امام نووی حضر
تلری توبانده گیچه اداره کلام قیلدر . « واما قوله
صلی الله علیه وسلم (فلیغیره) فهو امر ایجاب
باجماع الامة وقد تطابق علی وجوب الامر بالمعروف
والنهی عن المنکر الکتاب والسنة واجماع الامة
وهو ایضامن النصیحة التی هی الدین الخ »
یعنی علیه الصلوة واسلام افندمز حضرتلریننگ
(فلیغیره) دیکان امری اجماع امة ایله وجوب

موازنه لازم در

اوتكان نوميردن مابعد

البته زمان كلور ، بزنگ روسيه تاتار لر يده بو
 عقلت اويقوسندن كوزلرني آچارلر ، عالم قطارنگ
 تاتار اسملري تكرار آغزلره آلنور ؛ شول زمانه
 دخي نيچه تورلي حزبلر ، نيچه تورلي آدميلار
 ظهور ايدر ، ساخته ملتچي لر هر زمان بولنور
 شيبه يوقدر . اما شونده دخي بويله غفلته دوچار
 اولوب ، هر طاقم فائده منر حياللره اويوب ، ملتي
 دخي اغفال ايدوب ، اوزمزننگ مليت وهويتمزني
 ضايع ايتمايه لم . شوننگ ايچون بو كره جريان
 ايتمش دورانقلابده كوزمزن ايله كوروب كيچدكمز
 خطالرنى كليا اونوتميه لم بلكه اولاد وسلاله مزه . بو
 دورانقلابه كيچرديكمز خطالري برر برر كوستروب
 اوز خطالرمزني اوزمزن اعتراف ايدوب ، اوراق
 صحيفه لرنده كوستروب ، استقبالده بزهر اسلاميت
 ومسلمانلىق دن بشقه بر مساك دن فائده اولمايه چغنى
 صريح آچوب كوستره ام . همه اهل اسلامه قارشى
 اوز خطالرمزني اوزمزن آچيقت كوستروب اعتراف
 ايتمزاك ، عند الله وعند الناس مسئول اولرمز .
 بن من القديم هر امورده ، بزنگ حر كتمز
 مستقلا اسلاميت نامنده اولمهنى دعوا ايدر دم ؛ هر
 زمان بو مسلكنى غايت مقدس بيلوردم ، مسلمانلرنگ
 اوزلرينه مخصوص بر خبز وپارتيه اولمه لري
 لزومنى اعتقاد ايدر م ، وهو مسلكه موافق
 ايتمايه چك آدميلار كه دائما نفرت كوز ايله قاراب
 ملت ايچون بو آدلار دن اجتناب لازم ديه رك

ايچوندر هیده امر معروف نهی منكر ننگ وجوبنده
 كتاب وسنة اجماع امة تطابق وتوافق ايتمشلر در .
 وبوندن ماعدا امر معروف نهی منكر (الزین النصيحة)
 حديث شريفنده مذکور نصيحت دندر ديمكدر .

ايدى اشبو امر پيغمبريکه بناء موندای
 اشلرني كورگان وييلكان كشيلا ننگ اول اشلرني
 قولى ايله بولمى ايكان تيلي ايله تغيير قیلوی واجب
 بوله در . فقط حاضرگی حریت زماننده قول ايله
 صوغشوب تغيير قیلو ممکن اولمديغندن قولى ايله
 دوخاونوی صابر اينهغ ، اعلام قیلوب ياكه تيلي ايله
 سويلب تغيير قیلو واجب بوله در .

اگر بويله اشلرني دوخاونوی صابر اينهغ اعلام
 ايدلسه دوخاونوی صابر انيه اوستونه مرقوم دين
 سزني توبه گ . اونداب دين اسلامنى مرقومكه تكرار
 قبول ايتدر مك ، توبه ايتديكى تقدیرده بلا امهال
 خاتوننى تفریق ايتمك . وبو ملعوننگ ديندن چيغوب
 مرتد اولديغنى قريم دوخاونوی صابر اينهسى كبی
 ايتسيالنى بتون عالمگه اعلان ايتمك ، وسيدینوی
 اسپسكسینه وپاسبورطینه دينسز ديب يازدرتو
 سبيلرينه كرشمك ، شايد خاتونى هم معاذالله مرتده
 بولونى يا حرد مرتده بولماينچه مرتد ايله برابر
 هر كيچرونى التزام ايتسه اول وقتك محله اماملرني
 بولنردن طوغان اولاد زناغه اسم بيرودن اولكان
 وتونچوقغانرينه جنازه نمازی اوقودن منع ايتمك
 طبع لازم بوله در .

دوخاونوی صابر اينه مزده بو قدرگنه قوه وارلغى
 قريم دوخاونوی صابر اينه سينگ اعلانندن معلومدر .

توصيه ايدرم . شولاي بولا توروب ۱۹۰۶ نچي سنهسي، رسما عموم مسلمانار اتفاقي نامده رحصت آلمش اولديغم حالده، ايمه كچمش شو فرصتي ديھوكراتچي لر قولنه بيروب خراب ايتدم . بو خطامي اعتراف ايتمكي ويدانا اوزومه لازم ديه بيلديكم دن، بو كره علنا اظهار ندامت ايتمكه مجبور اولدم . اكر شول زمان، بن اوز پروگرامه موافقه ايتمك ديھوكراتلارني مجلس كه قبول ايتميوب آنجق شول مجلس ايچون مخصوص بولغان دوره مادهني مذاكره ايتمكه خصر ايدهك، رسما شول دورت مادهني، خصوصا دور تندچي مادهدن عبارت بولغان آچه مسئلهسني كه اينبغى مذاكره قياوب، آچه جمع اولنمھسي ايچون بر قاعده وضع ايدهرك آني شول زمان حكومتدن تصديق اييدرم مشر اوله ايدوم . آه بو كون بزنك مسلمانلر اتفاقي نك ميليون روبله آچهسي بولنه چغى شېھهسز ايدى . ايشته بر غفلت بنم ايچون قيامته قدر تأسف بولنه جق بر ندامت در نه قدر تأسف ايدرسام آذر، بويله بيوك بر فرصتي، نيچه زحمتلر ايله اله كيچرديكم نعمتي، ديانت اسلاميت دن ايكي آچهلق خبرلري يوق آدملار نك اغراض فاسدهلرينه قربان ايتدم اكر بن اوزمانده بو قدر غفلت ايتماش اوله ايدوم، ديھوكرات قويروقلارني مجلس كه هيچ قبول ايتميوب، يالگز مسلمانلر اتفاقي ديھرك، شونكه موافق ايدنلاري مجلس كه قبول ايتمش اوله ايدوم بو كون مسلمانلر اتفاقي رسما موجود اولوردى . ديھوكرات آغاي لر همهسي اوزلري بو كون بزنك آياغھزغه كيياكان بولورلر ايدى . هيچ شېھهسز بو فرصت بنم آلمده ايدى بن بونكا غفلت ايتدم . ايشته بن ملتھ قارشى بو قصورمى اعتراف ايدرك بوندن صوكره توصيه ايدرم كه؛

كندى ملتى نك منفعتى، بشقهلر نك قويروغنه تاغلغان آدملار دن كوتھك كبك بيوك حماقت يوقدر . تلاسھ قانداي پارلامينت، تلاسھ قانداي دوھا، تلاسھ قانداي سوسياليزمه اولسون، هچ بر زمان هيچ بر ملت ايچون اوز منفعتى بشقهلرينك آغزندن آلامز . بو بر قانون طبعى دركه؛ تركلر ديرلر : «ھر كس كندى ياغيله كندى قاوريلور» ايشته بو بيوك بر پروگرامدر . حيات بشر ايچون بوندن دھا بيوك (اينستروكسيه) راه حق اوله مز . مسلمانلر هر نرهده اولورسه اولسون بر مسلمانلق ايله افتخار ايدرك، اوزلرينك حياتلارني ده مسلمانلقده تأمين ايتمك ايچون، خط حركتلارني يالگز مسلمانلق نقطه نظرندن تعيين ايتمك دركار . بزلر ايچون بشقه يول يوقدر . قازاق خلقنده بر سوز بار : «آط ياماني طايغه اويور بولور» دى . ملاي لر آرتندن يوروكان كشي لردن بركت چيقماز مسلمانلر قايسى بازارغه بارسالرده، اوز ترازولرى برلا آليش بيرش قيلورغه كيراك، مونه دوغرى هم قصه يول بودر . بتون دنيا ديپلومات لري شرق مسئلهسینه كيياكانده بر گنه كوز برلان قارىلر، بزكه شوندى بشقه معلم لازم دكلدر، بز هر نرسه دن زياده مغرب برلان مشرقنى خاطرده توتب، غروب اشراقنى يخشى بيلور گه كيراك، بوكون بزم حصه مز اشراقدر، غروب نك عاقبتى ظلمتدر . غزى لرده اوزلرينك عاقبتلارني ملاحظه ايتدكلاري ايچون بومسئله گه اهميت بيرور گه كيراك بو اسم غرب شرق اسملري هر نه قدر تصادفى بر تسميه اولسه ده، غايتده فال خير اولمغه شايدان و جاى ملاحظه در . مسلمانلر ايچون بولعز نك حلنه اجتهاد ايتمك لازمدر .

عبدالرشيد ابراهيمف

ملته آچق خط

ايك عزيز و ايك قدرلى و بوننك ايله برابر يك جاهل و بناً عليه يك آلدانوچى محترم ملت جنابلىرى !

بو صوك زمانلرده سنڭ ايچون كوز ياشلاريني توگوب تورلى قزل ، ياشل و زنگار رنك لار ايله بوياب غزته ستونلرنده مقاله و بندلر يازوچى دانهلرڭ و سنڭ حياتكا بيوك سبب بولو ظنيله و طامرلر كنى نغسوب طارالمش بو طافلر كنى دها زياده محكم ايدوب يا گادن طامر جايهه كيگه جهد و غيره ايدمهزديه بتون بربوزيني دبيرر لك گيزوب طاتلى ، طاتلى نطقلر ايله سنى ، شولوق سنڭ كوزيگه ترن مجسم ياصاب كورسه توب سنڭ آچه گنى جيفان دانهلرڭ و سنى بشقه ملتير بيننده ايك برنچى ملت ايدوب آغه طابه آديم آطارغه و علم نوريله ياقترتوب كوز چا- غلرلق درجه ياقتى يصارغه طروشقان علم سز و معرفت سز ، علم ايله معارفنى يالغز آلا فراتقه كيومدن عبارت ديب يوريگان باش دانهلرڭ و سنڭ حياتكى صافلامق و بشقه ملتير بيننده يوز گنى آق قيلمق يالغز تياتر و ادبيات آحشاملريله گنه اولاجق ديه يونلر آرتندن سير ايدوچى تياتر و ادبيا تچى دانهلرڭ ، سنڭ تر قياتكا سوسياللكنى قورار ايدوب سنى شوگا اونده كان طاگچلرڭ و سنڭ آتقان چاچك لر گنى صالقوندىن ، و قراودن صافلامق يالغز يا كا تورمش و ترك حجاب ايله گنه اولاجق ديه بوكا اونده كان يا كا تورمشلرنڭ ، و سنڭ حقكگه دوغرى فكر طاراتامز ديه ايگرى فكر طاراتوچى « فكر » چيلرڭ ، و سنى دشمانلردن محافظه ايله مز ديه ياغلاش سنڭ طامر كا طوب آطوچى « طوب » چيلرڭ ، سنى انواع چيرچوباندىن آزاد ايد، مز ديه ياغلاش اوزلرى آزاد بولوب قويمش « آزاد »

لرڭ و « آزاد خلق » لرڭ هممه سيده بوكون سنڭ قارشوگا كيلوب حساب و آنچوت ويره چك اولسه لر سنده بوكون بونلرنڭ نطرزده خدمت قيلمق لار يني بيلور ايدوك ، چونكه بو وقته قدر يخشى موازنه قياغان سگدر . هم يوقاريدنه ذكر ايدلمش دانسه لار گنگده يوزلرى شاقتى قزارور ايدى .

ملت نامنه آچه جيفان دانهلر گدن بعضلرى توياب جيتكه آلوب كيتودن كيرى قالمادى كى بعضلرى سگا حساب و ييرماى باصوب و ياشروب قالدرودن كى كيرى قالماديلر .

سنى محافظه ايتو ظنيله بر اداره مركزيه تشكيل ايدمچكمز ديه خياللانوب يوريگان دانهلر گده تيرگنى صوروب آلوب ايتگنى كوستره يازغانچى كيمردوكلرينى بو صوك وقتلرده اوزلرى اعتراف ايتدكلرى بلكه خاطر گدن چقماسه كركدر . ايمدى سكا بويله قريضه لردن قوتولورغه يالغز بر چاره وار ايسه ، اوده يوقاريدنه ذكر ايدلمش ملت خاديمي اسمنى كوتارمش دانهلر گدن عبرت آلوب بوندىن تويان اولچاو و موازنه ايله ايش قيلماقلغكدر . والا طامر گابالطه چابودن يشقه سكاچن كوگلدن ناموس دائر سنده خدمت ايتوچى خادملر ك يوقدر ديب ايتور لك درجهه نادر در فاعتيروا . مانچى .

واق توياك

پوچته يورتوچى قوشلر

گيرمانيه ده خط و خبرلر يورتورگه كوگار چين لرنى اوگراتوب كوگار چين واسطه سيله يورتلر ايدى . ايمدى بو صوك وقتلرده كوگار چين لر اورنينه فارغهلرنى اوگراتوب تجربه قيلموب قارا-

مشار. قارغالارده اوگر انوب پوچته خدمتنی مقصودفه موافق ادا قیلمشلر. بر جای بوینچه بو خدمتلرنک متانتله حرکت ایدوب کوز کونلری یتکاج اوگر ننگان بک چوق یاگا قارغالر کیلوب پوچته خدمتنک یورمکک اولان بو قارغه لرغه هجوم ایدوب خدمتلرنندن توقتالورینی تکلیف ایته باشلامشلر.

حتی خدمتدن توقالمی دوام ایتکانلرینی اوز ارا جیلشوب جزا قیلا باشلامشلر. بوندنصوگ اوگر ننگان قارغالر ترک خدمت [باستوفقه] غه مجبور اولمشلر.

ماچی ۱۰ بیک روبله

اوشبو صوک سنه لرده « لوندن » ده یورت جانوارلرینک ویستوفکه سنک انگلیه لوییتلرنندن بری ویستوفکه غه پیرسیه پارودندن اولان بر ماچی قویمشدر. ویستوفقه اشترینه مهارتی اولان کسه لر طرفندن مذکور ماچی غه ۱۰ بیک روبله بها تعیین ایدلمشدر.

بوری دن بر فائده

چیرنیگوف شهرنک یرتقچ جانوارلر یورتوچی «کارل» سیرق (زؤیرنیتسا) ده آیو و بوریلرینی اوینارغه اوگر ندیگی وقت خطاً اوزی یغلوب کپتمشدر.

غایت آچیغلانوب تورغان آیو بوندن استفاده ایدهرک «کارل» نک اوستینه بنوب قوللری ایله طوقمارغه باشلامش. سیرق خادملری هم اوینچیلر بو قورقنچ واقعه دن آبدراب نه قیلورغه بلمای قالقلری وقت بوری اورنندن سیکروب توروب «کارل» نی آراب آلوب آیونک بورننی چاینارگه کرشمشدر. بوندن صوک آیو بوری ایله کوراشو رگه باشلاغاچ «کارل» بوبلادن قورتلوب فالمشدر.

« زار »

دوماغه دائر

کرستیان بانقه سی.

کرستیانسکی بانقهنی مالیه مینستری قولندن آلوب زراعت نظارتی قولینه بیرلونی طلب ایدوب ۳۲ دیپوتات قول قویوب دوماغه بر کلعد تقدیم ایتمشلر. مقصودلری ایسه کرستیانلرغه زراعت نظارتی آرقلی یرنی آرزانراق بها ایله صاندردماق ایمش.

عسکر آلو.

سیاسی عیبلنلرنی حکم استنک بوغانلرنی هم پالیسه نظارتنک بولغان کسه لرنی عسکری خدمته آلباو حقنده بولغان لایحه ۲نچی دوماده قبول ایدلماش ایدی. اما ۳نچی دوماده قبول ایدلمش دیه یازالر.

سیندگه

۱۷نچی اوکتابر سایوزینک سنترالنی کامیبتنی پیتربورغه عمومی بر سیند یصامق بولوب اورنبورغه اولان ۱۷نچی اوکتابر سایوزینک شعبه سینه خبر بیا روب حاضرلنورگه قوشمشلر.

دوما رئیسیه تیلفراملر.

دوما رئیسیه خوما کوفکه صربیه دن یوزدن زیاده تیلفراملر یوالاب صربیه نی حمایه قیلو حقنده یاردمده بولونی اوتتمشدر.

بین الملل قونفرانس

دوما وکیللری بیننده طارالغان خبرلره بناء بین

الملل قونفرانس بولمايه جق ايمش. بسو خبر هر بر غزته لرده هم يازيله باشلادی.

قانون لايحه سي.

شوشی يقين كونلرده يوللر مينستري خزينه تيمر يوللرينه دائر يگی بر قانون لايحه سي ترتيب ايدوب مينسترلر صاويتنه تقديم ايدمچك ايمش. لايحه نك مضمون شوندن عبارتدر: خزينه قاراهنده اولان تيمر يوللرغه خادم ور ابوچيلرني روسيه تبعه سي اولان كمسه لردن آلمقدر، ۱۶ ياشندن كيم بولما. سون هم حكومته خلاف و ضرر لي حزبلر بلرگ داخل ازلماسون، رابوچيلرغه اش ساعت لري يوللر مدير ييا كه تيمر يول مامورلري طرفندن تعيين ايديله جكدر. اگرده اش يوقلغی سببلی ييا كه خسته لوق سببلی اووالنايت ايدلسه لر بو تقدیرده خدمت قیلغان يوللرينه هر يل ايچون ايكي هفته لك خدمت حقی ويريله جكدر.

فامياياسنك اولان بر باي خاتوننك يورتينه بر نچه مساح اشقيا كيروب زييده نام فزینی اوغرلاب آزلوسكي دينگر قرينه آلوب كيمش لر. لکن پا ليسه نك جدی حرکتی سببلی قز ايله برابر اشقيا لرنی طابوب قوازه آلمشدر.

اشقيا لرنك مقصودی قزینی انكاسينه كوب آقچه برابرينه صاتماق ايكان، لکن مقصودلري اويلاغا نچه چقمامشدر.

آريست و سرقة.

خارکوف ولايتی «ديليومكه استانساسنك اون مسلح اشقيا تيمر يول خادم لرينی هم يولچيلرني آريست اويت ايدوب قاسساده اولان محصولنی اوغرلاب يوللرينه كيمش لر.

روستوف دون.

ناويغاتسيه يابلديغی سببلی بارژالرغه تويالمايو نچه ۵ ميليون پود آشلق قالمشدر.

خارجی خبر لری

سير (الدين غورست) مصدرده چيغاق تورغان انمقظم غزيتنه سنك محرر لرندن بريسي ايله سوويلا شديكي وقتده، انكلتره نك يقين زمانك مصر مملكتنی اوز مملكتنه قوشه چغی حقدنه سوويلنكان سوز لرنك اصل و اساسی يوقلغينی بيان ايتكاندن سونك سوزينه شو يولده دوام ايتمشدر:

تورلی خبر لری

اهتدا.

قران غزته لرنده اوقلدغينه كوره «دون» قزاقينك بر خرستيان قزی دين اسلامنی قبول ايدوب ته تش ايازينك (بيك) قز يه لی بر يكتكه نكاحل انوب شمدی (بيك) قز يه سينه قايتمشدر.

زبيده خانمنی اوغرلاغانلر.

فيدوسيه ده ۲۰ نچی ازكتابر تون يوزينك آلمياوی

انگلتره حکومتی مصرده عثمانلی حکومتک حوقونه رعایت ایده چکنه دایر عثمانلی حکومتنه همده یاو روپا حکومتلرینه سوز و تأمینات ویرمش اولوب بو سوزینک خلافتده حرکت ایتو فکرنده توکلدر. تر کیهده قانون اساسی ننگ اعلانی صونک، مصرده دخی اداره مشروطه اعلان ایتو خصوصنده سیرالدین غورستقه کراکلی تعلیمات ویراسدیکی حقنده غی سویانگان سوزلرده اهل سزدر.

ذاتا حاضرکی کونک مصرده غی قانون و نظاملر بر درجهیه قدر مشروطیتکه یافین اولوب مصر اهالیسی حریت یولنده لایقچه ترقی ایتسه لرباره باره دخی بو قانون و نظاملرنی کیگایتورگه بولور. حاضرکه مصر ننگ حالی اداره مشروطه بروراک درجهده توکلدر اگر بو خصوصک بر تجربه قیلنوب قارالسه ناچار نتیجهلر چقدیغی کبی در حال یینه بر عکس العمل حاصل بولوی شبهه سزدر ذاتا بو مسئله مناسبتی ایله مصرده واقع بولغان حرکتلر، مصر اها لیسینک کندی کندی لرینی اداره قیلورغده مقتدر توکلک لرینی اثبات ایتمشدر.

سیرالدین غورست ننگ فکرنچه مصر اهالیسی حاضر غی قانونلر ننگ آقرین آقرین کیگایتیلوی و کمالتکه ایرشدیریلوی ایله مختاریت اداره که توغری یورور که تیوشلیدر. مصر حکومتی اهالینک حکومته اشارینه یخشیفنه کیگ بر مقیاسده مداغله و اشتراک ایتولرینه مساعده ایدوب مختاریت اداره یولنی حاضر له مشدر.

سیرالدین غورست مصر اهالیسینک انگلتره حکو متنه امین اوامه لرینی و کامل اشانولرینی و هر حاله کیله چکنه انگلتره حکومتی زمانه حالینه موافق حرکت قیلوب مصر اهالیسینک آرزو و امید لرینی اجرا ایده چکنی بیان ایتمشدر.

«بیک غزیته» استانبول.

سیرالدین غورست جنابلری انگلتره حکومتی

آغزینه آغان بلین نی چاینامیچه کنه یوطو نیتنده دیسه مقصدینی آچق آکلتمش اولور ایدی. . . . آغزندن بلین آلماس دیکان تاتار مقالی بو لسهده تجری الریاح بها لا تشتهی السفن دیکان هر ب مقالیک بعضا توغری کیله تورغان. مصر خلقی عربدر شاید اوز مقالرینی بوشقه چیغارمازلر.

قونفرینسیه حقنده

لوندونن بود ایشته که یبار لکان تیاغرام خبر لرینه قاراغانده بیوک سیاست اهللری روسیه خا رجیه نظری ایزوولسکینک پتر بورغغه فایتوب دوما مجلسنده سویلیه جک بیانلرین دورت کوز ایله کو تمکده لردر. دولتلر آراسنده چینلاب فکرلر یور توچیلک مذکور ایزوولسکی ننگ بیانندن صکره باشلانچقدر. قونفرینسیه غنواردن اول بوله آلمیه چقدر

آداو

استانبولده غی آفستریه سودا گرلری آفستریا فس لرینی ایتالیا فسی دیب صا زالر ایش بونی غزیته لر سیزنوب اهالیگه الدتیا و چیلق لرینی توصیه ایته لر ایش.

لوندون

هندوستان قطعه سنیک انگلیز حکومتی اداره سینه کردکینه ۵۰ سنه طولوی مناسبتیه قرال «ایدوارد» هند اهالیسینه مخصوص نامه لر ایله خطاب ایدهرک حکومتکه قارشو اولان یاشرین مجلسلره اشتراک ایتماولرینی ایتنوب تیز عفو عمومی اعلان ایدچکنی هم هندوستان اداره سینه اشتراک خصوصنده یولی اهالیگه امتیازلر ویره چکنی وعد ایتمشدر.

آميريكا

آمريكانڭ كيجوك حكومتلىرى بېيندە ھەر وقت نزاع و دعوالر جريان ايتدىكى سببلى بونلرنڭ زوالنە قارشى عمومى و دائىمى بىر صلح محكمەسى تەشكىل ايتارگە قرار وىر مشدر .

صربىيەدە شادلق

بيلغرد ، اوكتابر ۲۵ نده قرال اوغلى « گيورگى » پيتر بورغدن قايتدىقى وقت روس سفىرى « سىرگى » و بشقە معتبرلر قرال زادەنى قارشى آلوب بىر مجلس ياپمشلر .

قرال زاده « گيورگى » روسىيەدە اوزىنە بيوك احترام قىلدقلىرى ايله برابر بزم صربىيە دولتنە روسىيەنڭ حسن توجهسى تامدر ، ايمدى برادارمز اولان دولت معظمە روسىيەنى اوزىنە طرفدار بىلسون دىە سونچلى خبرلر سويلەدكندن صوڭ ، بتون صر بلر غايت بشارة ايله ياشاسون قرال پيتر ! ياشا سون ايمپىراطور ۲ نچى نيقولاى حضرتلىرى ياشاسون صرب و روس ملتلىرى ! و ياشاسون بيلغرد اهلى ! ديمشلر .

بوندنصوڭ اهالى روس سفر تخانهسىنە واروب اظهار ممنونيت ايتمشلر .

و بتون اهالى شادلق ايله بايرام يىصاب صباح ساعت ۱۲ گە قدر دكانلىرىنى يابوب سودا ايتەامشدر .

تركيه

ملت مجلسينه خاضرده ۷۶ و كىل صايلانمشدر ، بونلردن : ۶۱ دانەسى ترك ، ۵ دانەسى گربك ۷ دانەسى بلغار وارمن ، يهودلردن برار دانەدر .

استانبول

قرىم مفتيسىنى مكه مكرمه گە سفر قىلدىغى وقت ۳۱ نچى اوكتابرده سلطان حضرتلىرى سلاملق صوڭكند حضور عاليلرىنە قبول قىلامشدر .

اورنبورغ خبرلىرى

حمام

شهر ايچىندە اولان حماملردن : سىنكوفسكى ايله اليكساندر و فسكى حماملرده بتون جاي بويىنچە ريمونت بولوى سببلى اهالى حمام ايچون تمام عاجز قالمشلر ايدى . ايمدى اليكساندر و فسكى حمامنڭ ريمونتى تمام بولوب آچلمشدر . سىنكوفسكى حمام دخى تيز كونلرده آچىلاچقدر .

محمود باى

شهرمزنڭ معتبرى بايلرندن محمود افندى حسينوف جنابلىرى كاسملى زهره خانم حمزىنا ايله اويلانوب اوكتابر اخىرلارنده مسكوده نكاحلىرى بولمشدر .

وباخوفى يوقى

اورنبورغ شەرى و اطرافى بتون جاي بويىنچە و بادن خوفلى كور يابوب و باغە قارشى تورلى تدبيرار ايله چالشنور سەدە ، ايمدى بوبلادن خوف سزدىە اعلان ايدلدى .

A. T. S. S. R. T. M. X. K. MƏRKƏZ QILMI hət

ЦЕНТРАЛЬНАЯ Научная и Публичная БИБЛИОТЕКА

Инв. №

г. Казань - Kazan.

محررى فيض خان داؤدوف

ناشرى محمد ولى بن عبدالعنى حسينوف